

GEOMETRIE PLANA

Segmente, semidrepte, semiplane

Def Se numeste segment, o portiune de dreapta marginita de doua puncte numite capetele sau extremitatile segmentului.

Desen

Notatie $[AB]$ segment inchis- isi contine capetele ($A, B \in [AB]$)

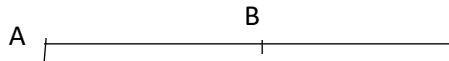
(AB) segment deschis- nu isi contine capetele ($A, B \notin (AB)$)

Def Doua segmente sunt identice, daca prin suprapunere coincid. (au aceleasi puncte)

Desen

$(AB) = (CD)$

Def Se numeste semidreapta, o portiune de dreapta marginita de un punct numit originea semidreptei.

Desen

Notatie $[AB]$ semidreapta inchisa- isi contine originea ($A \in [AB]$)

(AB) semidreapta deschisa- nu isi contine originea ($A \notin (AB)$)

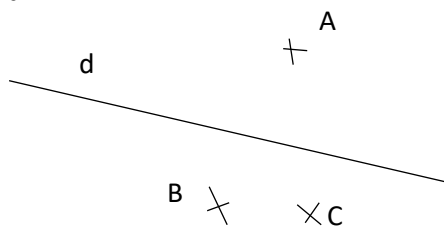
Def Doua semidrepte sunt identice, daca prin suprapunere coincid. (au aceleasi puncte)

Desen
 $[AB] = [AC]$

Def Doua semidrepte sunt opuse, daca au aceeasi origine, aceeasi dreapta suport, dar sunt diferite.

Desen
 $[BA]$ si $[BC]$ sunt semidrepte opuse

Def Se numeste semiplan, o portiune de plan marginita de o dreapta, numita marginea semiplanului.

Desen
A si B sunt de o parte si de alta a dreptei d
B si C sunt de aceeaasi parte a dreptei d

semiplanele (dA) si (dB) sunt opuse

semiplanele (dB) si (dC) sunt identice; $(dB) = (dC)$

Notatie dA semiplanul închis- își conține marginea ($d \subset [dA)$)

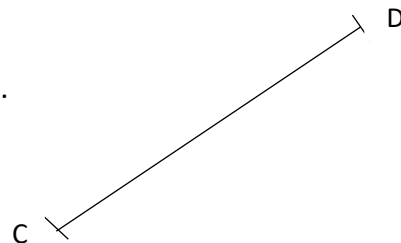
(dA semiplan deschis- nu își conține marginea ($d \not\subset (dA)$)

Def Se numește lungimea unui segment, un număr care ne arată de câte ori se cuprinde o unitate de măsură aleasă (cm, mm,...) într-un segment dat.

Notatie $AB=4\text{cm}$

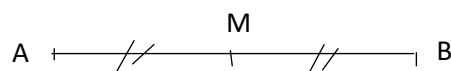
Def Două segmente sunt congruente, dacă au aceeași măsură.

Notatie $(AB) \equiv (CD)$ sau $AB=CD=4\text{cm}$

Def Se numește mijlocul unui segment, un punct din interiorul acestuia, care îl împarte pe acesta în două segmente congruente.

M este mijlocul $[AB] \Rightarrow [MA] \equiv [MB]$

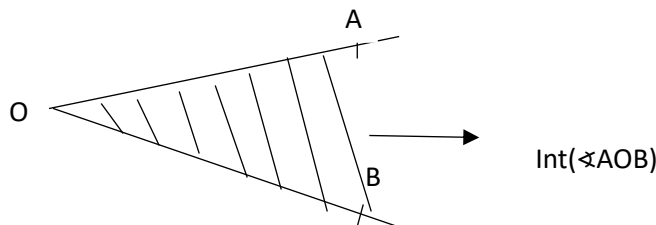
Def Se numește distanța dintre 2 puncte, lungimea segmentului dintre cele 2 puncte.

Notatie $d(A,B)=AB$ „distanța dintre A și B este lungimea segmentului AB”

Unghiuri

Def Se numește unghi, figura geometrică formată din două semidrepte care au aceeași origine. Semidreptele se numesc laturile unghiului, iar originea lor se numește vârful unghiului.

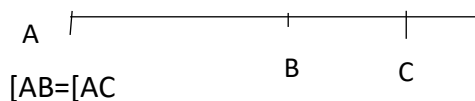
Desen

Notatie $\angle AOB$; $\angle O$; $\angle BOA$

Def Se numește unghi nul, unghiul format din 2 semidrepte identice.

Desen

$\angle BAC$ este unghi nul; $m(\angle BAC)=0^\circ$

Def Se numește unghi alungit, unghiul format din 2 semidrepte opuse. Prin definiție măsura unui unghi alungit este de 180° .

Desen

$[BA]$ și $[BC]$ sunt semidrepte opuse

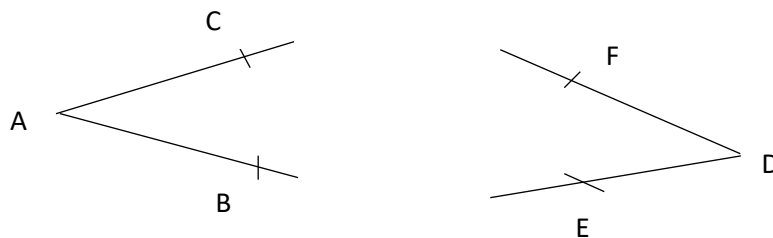
$\angle ABC$ este unghi alungit; $m(\angle ABC)=180^\circ$

$1^0 = 60'$ (minute)

$1' = 60''$ (secunde)

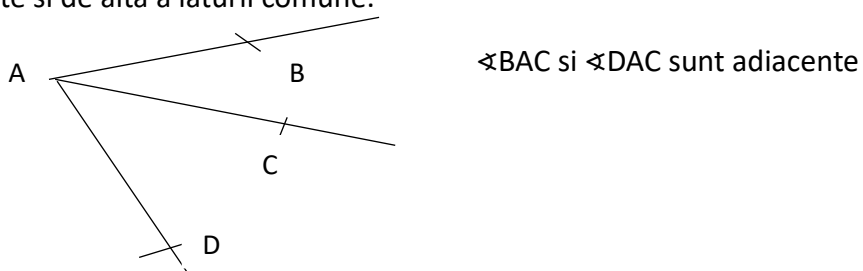
Def 2 unghiuri sunt congruente daca masurile lor sunt egale.

Desen

Notatie $\sphericalangle BAC \equiv \sphericalangle EDF$ sau $m(\sphericalangle BAC) = m(\sphericalangle EDF)$

Def 2 unghiuri sunt adiacente, daca au acelasi varf, o latura comuna, iar laturile necomune sunt de o parte si de alta a laturii comune.

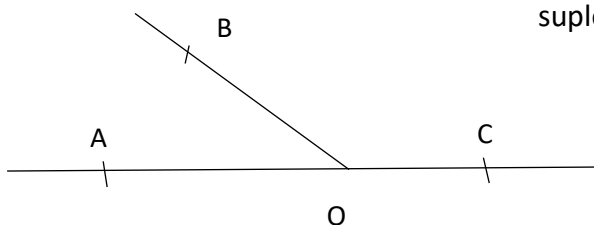

Def 2 unghiuri sunt suplementare daca suma masurilor lor este de 180^0 .

Def 2 unghiuri sunt complementare daca suma masurilor lor este de 90^0 .

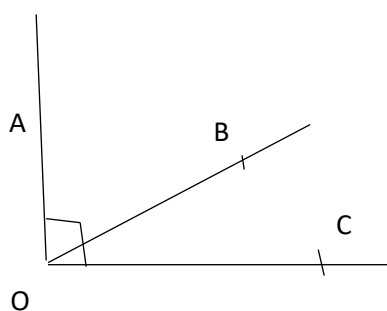
Ex

$\sphericalangle AOB$ si $\sphericalangle BOC$ sunt unghiuri adiacente
suplementare

Ex

$\sphericalangle AOB$ si $\sphericalangle BOC$ sunt unghiuri adiacente
complementare

Def Se numeste bisectoarea unui unghi, o semidreapta cu originea in varful unghiului, care il imparte pe acesta in 2 unghiuri congruente.

Clasificarea unghiurilor: -unghiuri ascutite- au masurile mai mari de 0^0 si mai mici de 90^0

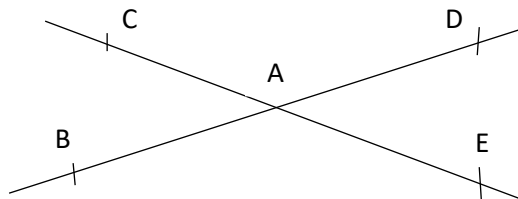
-unghiuri drepte- au masurile de 90^0

-unghiuri obtuze- au masurile mai mari de 90^0 si mai mici de 180^0

Def 2 unghiuri sunt opuse la varf, daca au acelasi varf, iar laturile unuia sunt in prelungirea laturilor celuilalt unghi.

Teorema Unghiurile opuse la varf sunt congruente.

Desen

$\sphericalangle BAC \equiv \sphericalangle DAE$ sunt unghiuri opuse la varf

$\sphericalangle DAC \equiv \sphericalangle BAE$ sunt unghiuri opuse la varf

Teorema Suma masurilor unghiurilor formate in jurul unui punct este de 360° .

Triunghiul

Clasificarea triunghiurilor: -dupa laturi: -triunghi oarecare sau scalen-laturile au lungimi diferite

-triunghi isoscel- are 2 laturi congruente

-triunghi echilateral- are toate laturile congruente

-dupa unghiuri:-triunghi ascutitunghic- are toate unghiurile ascutite

-triunghi dreptunghic- are un unghi drept

-triunghi obtuzunghic- are unghi obtuz

Def Laturile care formeaza unghiul drept al unui triunghi dreptunghic se numesc catete, iar latura care se opune unghiului drept se numeste ipotenuza.

Def Se numeste perimetrul unui triunghi suma lungimilor laturilor triunghiului.

Teorema Suma masurilor unghiurilor unui triunghi este de 180° .

Congruenta triunghiurilor

Def Doua triunghiuri sunt congruente daca au toate laturile si toate unghiurile respectiv congruente.

Cazurile de congruenta ala triunghiurilor oarecare

Cazul L.U.L. Daca 2 triunghiuri au 2 laturi si unghiul dintre ele respectiv congruente, atunci ele sunt congruente.

Cazul U.L.U. Daca 2 triunghiuri au 2 unghiuri si latura dintre ele respectiv congruente, atunci ele sunt congruente.

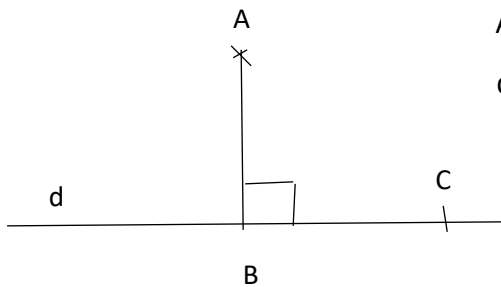
Cazul L.U.U. Daca 2 triunghiuri au o latura, un unghi alaturat acesteia si unghiul opus laturii respectiv congruente, atunci ele sunt congruente.

Cazul L.L.L. Daca 2 triunghiuri au toate laturile respectiv congruente, atunci ele sunt congruente.

Drepte perpendiculare

Def Doua drepte sunt perpendiculare daca sunt concurente si la intersectie formeaza un unghi drept.

Def Distanța de la un punct la o dreaptă este lungimea segmentului perpendicular dus din punct pe dreapta.

$AB = d(A, d)$ „AB este distanța de la A la dreapta d”

dacă $C \in d$ atunci $d(C, d) = 0$

$B = \text{pr}_d A$ „B se numește **proiecția** punctului A pe dreapta d”

Teorema Dintr-un punct exterior unei drepte, se poate duce o singură perpendiculară pe acea dreaptă.

Teorema Perpendiculara dusă dintr-un punct pe o dreaptă este mai „scurtă” decât orice oblică.

Cazurile de congruență ale triunghiurilor dreptunghice

Cazul I.C. Dacă 2 triunghiuri dreptunghice au ipotenuza și o catetă respectiv congruente, atunci ele sunt congruente.

Cazul C.C. Dacă 2 triunghiuri dreptunghice au catetele respectiv congruente, atunci ele sunt congruente.

Cazul I.U. Dacă 2 triunghiuri dreptunghice au ipotenuza și un unghi ascuțit respectiv congruente, atunci ele sunt congruente.

Cazul C.U. Dacă 2 triunghiuri dreptunghice au o catetă și un unghi ascuțit respectiv congruente, atunci ele sunt congruente.

Linii importante în triunghi

1) Bisectoarea

Def Se numește bisectoarea unui unghi semidreaptă care împarte unghiul în două unghiuri congruente.

Teorema1 Un punct este pe bisectoarea unui unghi dacă și numai dacă el este egal departat de laturile unghiului.

Teorema2 Cele 3 bisectoare ale unghiurilor unui triunghi se intersectează în același punct, notat cu I și numit centrul cercului înscris în triunghi (cercul care atinge toate laturile triunghiului în câte un punct) .

2) Mediatoarea

Def Se numește mediatoarea unui segment, dreaptă perpendiculară pe mijlocul segmentului.

Teorema1 Un punct este pe mediatoarea unui segment dacă și numai dacă el este egal departat de capetele segmentului.

Teorema2 Cele 3 mediatoare ale laturilor unui triunghi se intersecteaza in acelasi punct, notat cu **O** si numit centrul cercului circumscris unui triunghi (cercul care trece prin toate varfurile triunghiului).

Obs1 Centrul cercului circumscris unui triunghi dreptunghic este mijlocul ipotenuzei, raza acestui cerc fiind jumătate din ipotenuza.

Obs2 Centrul cercului circumscris unui triunghi obtuzunghic este in exteriorul triunghiului.

3) Mediana

Def Se numeste mediana unui triunghi, segmentul care uneste un varf al triunghiului cu mijlocul laturii opuse acestuia.

Teorema Cele 3 mediane ale unui triunghi se intersecteaza in acelasi punct, notat cu **G** si numit centrul de greutate al triunghiului.

Obs1 Intr-un triunghi dreptunghic, mediana din varful unghiului drept este jumătate din ipotenuza, pentru ca este raza in cercul circumscris triunghiului.

Obs2 Centrul de greutate al unui triunghi se gaseste la $\frac{2}{3}$ de varf si la $\frac{1}{3}$ de baza, pe mediana.

4) Inaltimea

Def Se numeste inaltime intr-un triunghi dreapta care trece printr-un varf al triunghiului si este perpendiculara pe latura opusa acestuia.

Teorema Cele 3 inaltimi ale unui triunghi se intersecteaza in acelasi punct, notat cu **H** si numit ortocentrul triunghiului.

Obs1 Ortocentrul unui triunghi dreptunghic este varful unghiului drept, pentru ca doua dintre inaltimi sunt chiar catetele.

Obs2 Ortocentrul unui triunghi obtuzunghic este in exteriorul triunghiului, pentru ca doua dintre inaltimi "cad" pe prelungirile laturilor.

Aria unui triunghi

Def Se numeste aria unui triunghi jumătate din produsul dintre o latura a triunghiului si inaltimea corespunzatoare acestuia.

$$A_{\Delta} = \frac{b \cdot h}{2}$$

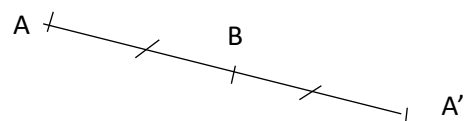
$$A_{\Delta \text{ dreptunghic}} = \frac{c_1 \cdot c_2}{2} = \frac{ip \cdot h}{2}$$

Obs Mediana unui triunghi il imparte pe acesta in 2 triunghiuri de arii egale.

Simetria fata de un punct

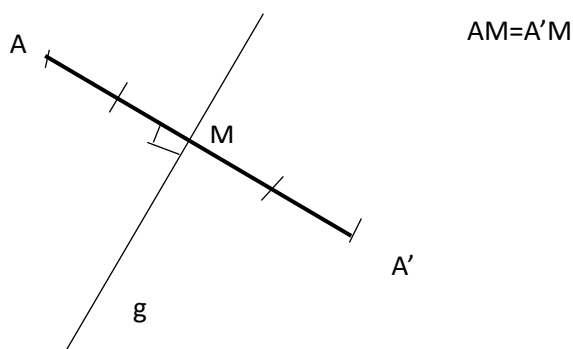
Def Simetricul unui punct A fata de un alt punct B este un punct A' coliniar cu A si cu B, cu proprietatea ca $AB = A'B$.

Not $A' = \text{sim}_B A$ ("A' este simetricul lui A fata de B")

Simetria fata de o dreapta

Def Simetricul unui punct A fata de o dreapta g este un punct A' cu proprietatea ca $AA' \perp g$ si distantele de la A si A' la dreapta g sunt egale.

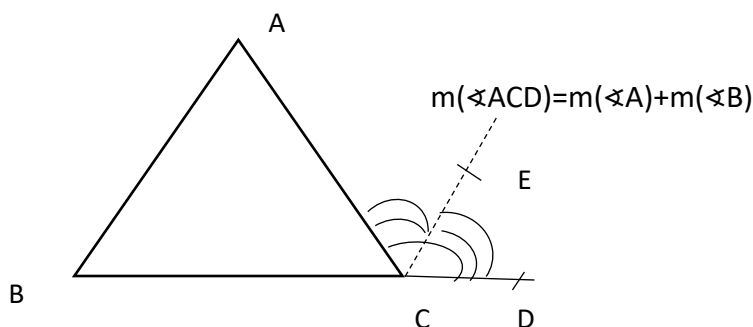

Not $A' = \text{sim}_g A$ ("A' este simetricul lui A fata de dreapta g")

Unghi exterior unui triunghi

Def Se numeste unghi exterior unui triunghi, un unghi adiacent si suplementar cu unul din unghiurile triunghiului.

Teorema Masura unui unghi exterior al unui triunghi este egala cu suma masurilor unghiurilor triunghiului, neadiacente lui.

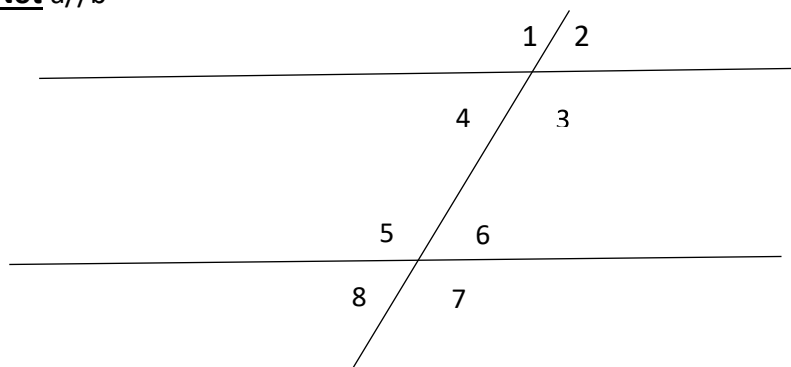
Def Se numeste bisectoare exterioara, bisectoarea unui unghi exterior. (CE bisectoare exterioara

Drepte paralele

Def Doua drepte sunt paralele daca nu se intalnesc oricat le-am prelungi.

Axioma paralelelor Intr-un plan, printr-un punct exterior unei drepte, se poate duce o singura paralela la acea dreapta.

Not $a // b$

Unghiuri alterne interne: $\sphericalangle 4 \equiv \sphericalangle 6$; $\sphericalangle 3 \equiv \sphericalangle 5$;

Unghiuri alterne externe: $\sphericalangle 1 \equiv \sphericalangle 7$; $\sphericalangle 2 \equiv \sphericalangle 8$;

Unghiuri corespondente: $\sphericalangle 1 \equiv \sphericalangle 5$; $\sphericalangle 4 \equiv \sphericalangle 8$; $\sphericalangle 2 \equiv \sphericalangle 6$; $\sphericalangle 3 \equiv \sphericalangle 7$;

Unghiuri interne si de aceeasi parte a secantei: $m(\sphericalangle 4) + m(\sphericalangle 5) = 180^\circ$; $m(\sphericalangle 3) + m(\sphericalangle 6) = 180^\circ$;

Unghiuri externe si de aceeasi parte a secantei: $m(\sphericalangle 1) + m(\sphericalangle 8) = 180^\circ$; $m(\sphericalangle 2) + m(\sphericalangle 7) = 180^\circ$.

Consecintele teoremei privind suma masurilor unghiurilor unui triunghi

- 1) Unghiurile ascutite ale unui triunghi dreptunghic sunt complementare.
- 2) Masurile unghiurilor ascutite ale unui triunghi dreptunghic sunt de 45° .
- 3) Masurile unghiurilor unui triunghi echilateral sunt de 60° .
- 4) Un triunghi isoscel cu un unghi de 60° este echilateral.
- 5) **Teorema unghiului de 30°** : Intr-un triunghi dreptunghic cu un unghi de 30° , cateta care se opune acestuia este jumătate din ipotenuza.

Proprietatile triunghiului isoscel

- 1) Intr-un triunghi isoscel unghiurile alaturate bazei sunt congruente.
- 2) Intr-un triunghi isoscel orice linie importanta corespunzatoare bazei coincide cu toate celelalte. (De exemplu: Inaltimea corespunzatoare bazei unui triunghi isoscel este si mediana si bisectoare si mediatoare.)
- 3) Intr-un triunghi isoscel inaltimile (sau medianele, sau bisectoarele) din varfurile bazei sunt congruente.
- 4) Un triunghi dreptunghic cu un unghi de 45° este isoscel; laturile congruente fiind catetele.
- 5) Toate centrele (centrul cercului circumscris triunghiului, centrul cercului inscris triunghiului, centrul de greutate, ortocentrul) sunt pe inaltimea corespunzatoare bazei.

Proprietatile triunghiului echilateral

- 1) Intr-un triunghi echilateral toate unghiurile sunt congruente; avand masurile de 60° .
- 2) Intr-un triunghi echilateral orice linie importanta coincide cu toate celelalte. (De exemplu: O inaltime a triunghiului echilateral este si mediana si bisectoare si mediatoare.)
- 3) Intr-un triunghi echilateral toate inaltimile (sau medianele, sau bisectoarele) sunt congruente.

Proprietatile triunghiului dreptunghic

- 1) Ortocentrul unui triunghi dreptunghic este varful unghiului drept, pentru ca doua dintre inaltimi sunt chiar catetele.
- 2) Centrul cercului circumscris unui triunghi dreptunghic este mijlocul ipotenuzei, raza acestui cerc fiind jumătate din ipotenuza.
- 3) Intr-un triunghi dreptunghic, mediana din varful unghiului drept este jumătate din ipotenuza, pentru ca este raza in cercul circumscris triunghiului.
- 4) **Teorema unghiului de 30°** : Intr-un triunghi dreptunghic cu un unghi de 30° , cateta care se opune acestuia este jumătate din ipotenuza.

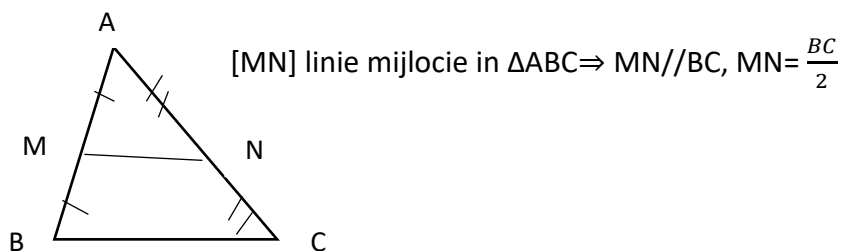
Inegalitatea triunghiului

Intr-un triunghi, lungimea unei laturi este mai mica decat suma lungimilor celorlalte 2 laturi.

Linia mijlocie in triunghi

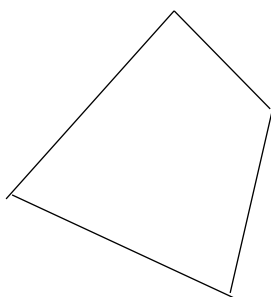
Def Se numeste linie mijlocie in triunghi, segmentul care uneste mijloacele a 2 laturi ale triunghiului.

Teorema Linia mijlocie a triunghiului este paralela cu cea de-a treia latura a triunghiului si este egala cu jumatate din ea.

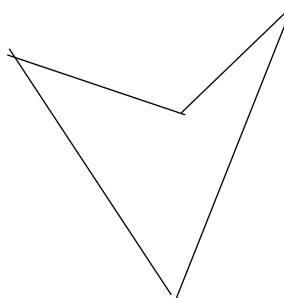

Patrulater convex

Def Se numeste patrulater convex patrulaterul cu urmatoarea proprietate: oricum am alege 2 puncte din interiorul patrulaterului, segmentul care le uneste este inclus in interiorul patrulaterului.

Patrulater convex

Patrulater concav

Teorema Suma masurilor unghiurilor unui patrulater convex este de 360° .

Paralelogramul

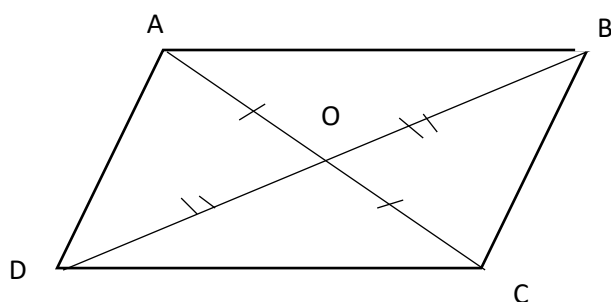
Def Se numeste paralelogram, patrulaterul convex cu laturile opuse paralele 2 cate 2.

Proprietati 1) Laturile opuse in paralelogram sunt congruente.

2) Unghiurile opuse in paralelogram sunt congruente.

3) Unghiurile alaturate in paralelogram sunt suplementare.

4) Diagonalele paralelogramului se injumatatesc.

Obs Pentru a arata ca un patrulater este paralelogram putem arata ca:

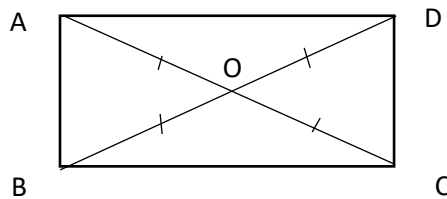
- 1) Laturile opuse sunt paralele 2 cate 2, sau
- 2) Laturile opuse sunt congruente 2 cate 2, sau
- 3) Unghiurile opuse sunt congruente 2 cate 2, sau
- 4) Unghiurile alaturate sunt suplementare, sau
- 5) Diagonalele se injumatatesc, sau
- 6) 2 laturi opuse sunt si paralele si congruente.

Dreptunghiul

Def Se numeste dreptunghi paralelogramul cu un unghi drept.

Proprietati 1) Toate unghiurile dreptunghiului sunt drepte.

2) Diagonalele dreptunghiului sunt congruente.

Obs1 Pentru a arata ca un patrulater este dreptunghi, aratam intai ca este paralelogram (cu una din cele 6 metode) si apoi gasim un unghi drept sau aratam ca diagonalele sunt congruente.

Obs2 Punctul de intersectie al diagonalelor dreptunghiului este centrul cercului circumscris dreptunghiului (cercul care trece prin toate varfurile dreptunghiului).

Rombul

Def Se numeste romb, paralelogramul cu 2 laturi consecutive congruente.

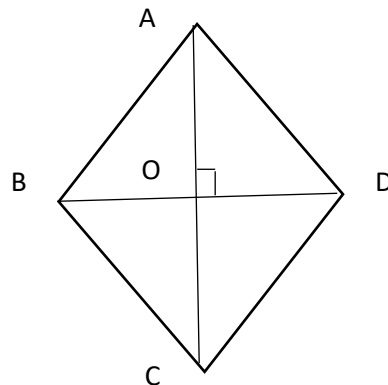
Proprietati 1) Toate laturile rombului sunt congruente.

2) Diagonalele rombului sunt perpendiculare.

3) Diagonalele rombului sunt bisectoarele unghiurilor.

Obs1 Pentru a arata ca un patrulater este romb, aratam intai ca este paralelogram (cu una din cele 6 metode) si apoi gasim 2 laturi consecutive congruente, sau aratam ca diagonalele sunt perpendiculare, sau aratam ca o diagonala este bisectoarea unui unghi al patrulaterului.

Obs2 Punctul de intersectie al diagonalelor rombului este centrul cercului inscris in romb (cercul care atinge toate laturile rombului in cate un punct).

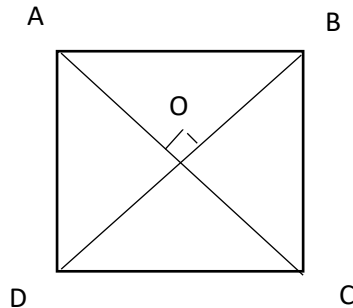

Patratul

Def Patratul este romb cu un unghi drept, sau este dreptunghiul cu 2 laturi consecutive congruente.

Obs1) Patratul este si romb si dreptunghi in acelasi timp. El are toate proprietatile paralelogramului, dreptunghiului si rombului, dar nu mai are si alte proprietati.

Obs2) Punctul de intersectie al diagonalelor patraturii este si centrul cercului inscris si centrul cercului circumscris patraturii.

Trapezul

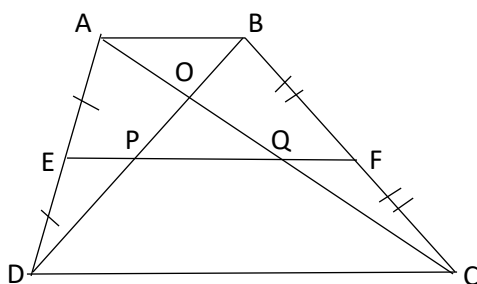
Def Se numeste trapez, patrulaterul convex cu 2 laturi paralele si 2 laturi neparalele. (laturile paralele se numesc baze)

Def Se numeste inaltime in trapez, distanta dintre bazele trapezului.

Def Se numeste linie mijlocie in trapez, segmentul care uneste mijloacele laturilor neparalele ale trapezului.

Teorema Linia mijlocie a trapezului este paralela cu bazele si este egala cu semisuma lor. (deci $lm = \frac{B+b}{2}$)

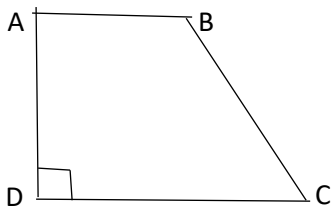
Consecinta Lungimea segmentului cuprins intre diagonale, pe linia mijlocie a trapezului este egala cu semidiferenta bazelor. (deci $PQ = \frac{B-b}{2}$)

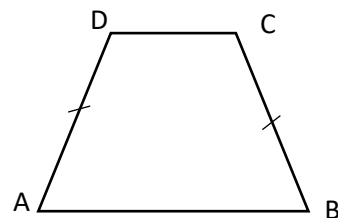
$$EF = (AB + CD) : 2$$

$$PQ = (CD - AB) : 2$$

Def Se numeste trapez dreptunghic, trapezul cu un unghi drept

Def Se numeste trapez isoscel, trapezul cu laturile neparalele congruente.

Proprietatile trapezului isoscel: 1) Unghiurile alaturate unei baze sunt congruente.

2) Diagonalele sunt congruente.

Obs Exista cercul circumscris trapezului isoscel; centrul acestuia se gaseste pe mediatoarea comuna a bazelor.

Obs Intr-un trapez isoscel ortodiagonal, (cu diagonalele perpendiculare) linia mijlocie este egala cu inaltimea. (deci $h=lm=\frac{B+b}{2}$)

Obs Intr-un trapez dreptunghic ortodiagonal, inaltimea este media geometrica a bazelor. (deci $h=\sqrt{Bb}$)

Simetrie in patrulaterale studiate

Def Un punct este centru de simetrie pentru o figura geometrica, daca orice punct de pe figura isi are simetricul fata de centrul de simetrie, tot pe figura.

Obs Paralelogramul are centru de simetrie: punctul de intersectie al diagonalelor.

Def O dreapta este axa de simetrie pentru o figura geometrica, daca orice punct de pe figura isi are simetricul fata de axa de simetrie, tot pe figura.

Obs Dreptunghiul are 2 axe de simetrie: mediatoarele laturilor.

Obs Rombul are 2 axe de simetrie: diagonalele.

Obs Patratul are 4 axe de simetrie: mediatoarele laturilor si diagonalele.

Arii

Aria triunghiului

1) $A_{\Delta} = \frac{b \cdot h}{2}$

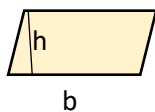
2) $A_{\Delta \text{dreptunghic}} = \frac{c_1 \cdot c_2}{2} = \frac{ip \cdot h}{2}$

3) $A_{\Delta \text{echilateral}} = \frac{l^2 \sqrt{3}}{4}$

4) $A_{\Delta} = \frac{a \cdot b \cdot \sin \angle(a,b)}{2}$

5) Formula lui Heron $A_{\Delta} = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}$ unde a, b, c sunt lungimile laturilor triunghiului si $p = \frac{a+b+c}{2}$

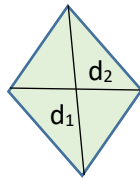
Aria paralelogramului $A=b \cdot h$

Aria dreptunghiului $A=L \cdot l$

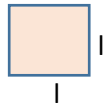

Aria rombului $A = \frac{d_1 \cdot d_2}{2}$

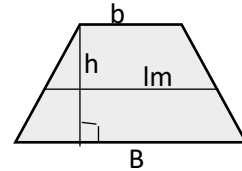

Obs Formula ariei rombului se poate folosi pentru orice patrulater ortodiagonal. (cu diagonalele perpendiculare)

Aria patratului $A = l^2$

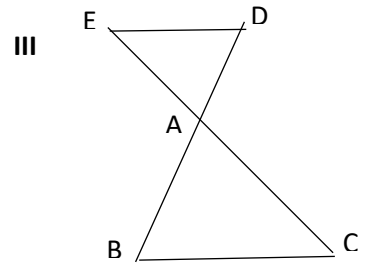
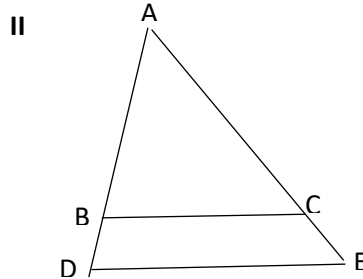
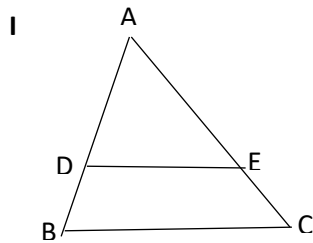

Aria trapezului $A = \frac{(B+b) \cdot h}{2}$ sau $A = l_m \cdot h$, pentru ca $l_m = \frac{B+b}{2}$

Teorema lui Thales

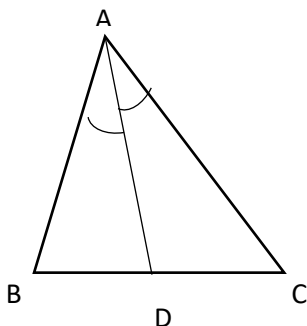
TTh O paralela dusă la una din laturile unui triunghi, determină pe celelalte 2 laturi ale triunghiului, segmente proportionale.

$$\triangle ABC, DE \parallel BC \xRightarrow{TTh} \frac{AD}{DB} = \frac{AE}{EC} \text{ sau } \frac{AD}{AB} = \frac{AE}{AC} \text{ sau } \frac{DB}{AB} = \frac{EC}{AC}$$

Teorema bisectoarei

TBisectoarei Bisectoarea unui unghi al unui triunghi, împarte latura pe care ajunge în segmente proportionale cu laturile unghiului.

$$\triangle ABC, (AD \text{ bisectoarea } \angle BAC \xRightarrow{TB} \frac{BD}{DC} = \frac{AB}{AC})$$

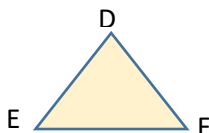
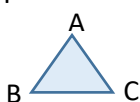
Reciproca teoremei lui Thales

RTTh Dacă o dreaptă care taie 2 laturi ale unui triunghi, determină pe acestea segmente proportionale, atunci dreapta este paralelă cu cea de-a treia latură a triunghiului.

Dacă în $\triangle ABC$ $\frac{AD}{DB} = \frac{AE}{EC} \xRightarrow{RTTh} DE \parallel BC$ (oricare din desenele I, II, sau III)

Asemanarea triunghiurilor

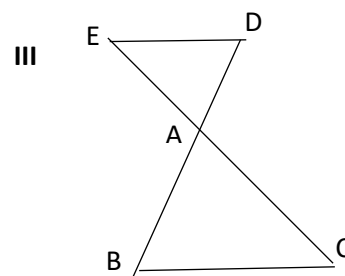
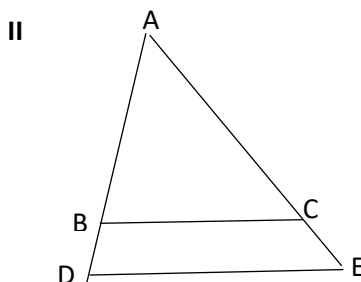
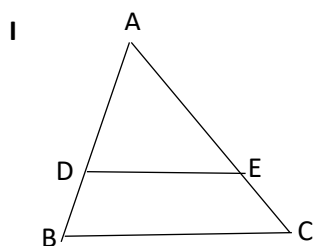
Def Doua triunghiuri sunt asemenea, daca au unghiurile respectiv congruente si laturile proportionale.

$$\triangle ABC \sim \triangle DEF \Rightarrow \begin{cases} \sphericalangle A \equiv \sphericalangle D; \sphericalangle B \equiv \sphericalangle E; \sphericalangle C \equiv \sphericalangle F \\ \frac{AB}{DE} = \frac{AC}{DF} = \frac{BC}{EF} = k \text{ (raport de asemanare)} \end{cases}$$

Teorema fundamentala a asemanarii

TFA O paralela dusa la una din laturile unui triunghi, formeaza cu celelalte doua laturi, un triunghi asemenea cu cel dat.

$$\triangle ABC, DE \parallel BC \xRightarrow{TFA} \triangle ABC \sim \triangle ADE$$

Cazurile de asemanare

Cazul U.U. Daca 2 triunghiuri au 2 unghiuri respectiv congruente, atunci ele sunt asemenea.

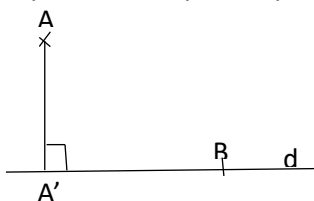
Cazul L.U.L. Daca 2 triunghiuri au 1 unghi congruent si laturile care-l formeaza proportionale, atunci ele sunt asemenea.

Cazul L.L.L. Daca 2 triunghiuri au toate laturile proportionale, atunci ele sunt asemenea.

Obs Daca 2 triunghiuri sunt asemenea, intr-un raport de asemanare k , atunci si inaltimile lor, si bisectoarele lor, si medianele lor omoloage sunt in raportul k , iar ariile lor sunt in raportul k^2 .

Relatii metrice in triunghiul dreptunghic

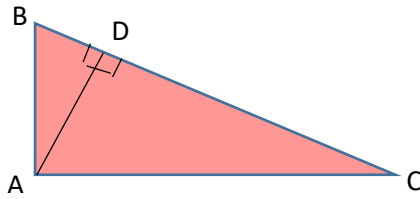
Def Se numeste proiectia unui punct pe o dreapta, piciorul perpendicularei duse din punct pe dreapta. Daca punctul este pe dreapta, el este propria sa proiectie.

$A' = \text{pr}_d A$ „ A' este proiectia punctului A pe dreapta d ”

$B = \text{pr}_d B$, pt ca $B \in d$

Teorema inaltimii Intr-un triunghi dreptunghic, inaltimea din varful unghiului drept este medie geometrica intre proiectiile catetelor pe ipotenuza.

[AB], [AC] catetele c_1 , c_2

[BC] ipotenuza ip   [AD] inaltimea h

[BD]=pr_{BC}[AB]=pr_{c1}   [CD]=pr_{BC}[AC]=pr_{c2}

TH $h^2 = pr_{c1} \cdot pr_{c2}$

$AD^2 = BD \cdot CD$

Teorema catetei Intr-un triunghi dreptunghic, o cateta este medie geometrica intre ipotenuza si proiectia acelei catete pe ipotenuza.

TC $c_1^2 = ip \cdot pr_{c1}$

$AB^2 = BC \cdot BD$

$c_2^2 = ip \cdot pr_{c2}$

$AC^2 = BC \cdot CD$

Teorema lui Pitagora Intr-un triunghi dreptunghic patratul ipotenuzei este egal cu suma patratelor catetelor.

TP $ip^2 = c_1^2 + c_2^2$

$BC^2 = AB^2 + AC^2$

Formula inaltimii Intr-un triunghi dreptunghic, inaltimea din varful unghiului drept este egala cu produsul catetelor supra ipotenuza.

FH $h = \frac{c_1 \cdot c_2}{ip}$

$AD = \frac{AB \cdot AC}{BC}$

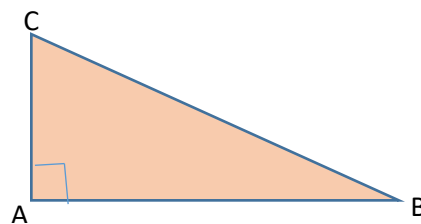
Funcții trigonometrice

$\sin \angle B = \frac{\text{cateta opusa}}{\text{ipotenuza}} = \frac{AC}{BC}$

$\cos \angle B = \frac{\text{cateta alaturata}}{\text{ipotenuza}} = \frac{AB}{BC}$

$\text{tg} \angle B = \frac{\text{cateta opusa}}{\text{cateta alaturata}} = \frac{AC}{AB}$

$\text{ctg} \angle B = \frac{\text{cateta alaturata}}{\text{cateta opusa}} = \frac{AB}{AC}$

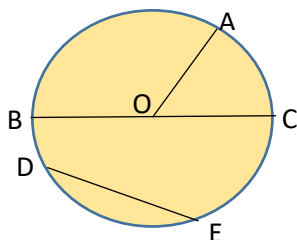
Obs $\sin^2 \angle B + \cos^2 \angle B = 1$

x	30°	45°	60°
sinx	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$
cosx	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$
tgx	$\frac{1}{\sqrt{3}}$	1	$\sqrt{3}$
ctgx	$\sqrt{3}$	1	$\frac{1}{\sqrt{3}}$

Cercul

Def Se numeste cerc multimea punctelor egal departate de un punct fix, numit centrul cercului. Distanța de la centrul cercului la orice punct de pe cerc este aceeași și se numeste raza.

Not $C(O;R)$ „cercul de centru O și de raza R”

OA=R raza

DE=coarda (segment cu capetele pe cerc)

BC=diametru (coarda care trece prin centrul cercului)

BC=2R

Def Se numeste arc de cerc, o portiune de cerc cuprinsa între 2 puncte de pe cerc.

Not $\widehat{AC}$ arcul mic cuprins între A și C

$\widehat{ADC}$ arcul mare cuprins între A și C

Def Arcul subintins unui diametru se numeste semicerc. ($\widehat{BC}$ semicerc)

Def Se numeste masura unui arc, masura unghiului la centru (unghiul cu varful in centrul cercului), care subintinde (ține între laturile sale) acel arc. $m(\widehat{AC})=m(\sphericalangle AOC)$

Obs Masura unui cerc este de 360°.

Teorema Intr-un cerc sau in cercuri congruente, la coarde congruente corespund arce congruente și reciproc.

Teorema Intr-un cerc sau in cercuri congruente, distantele de la centrul cercului la coarde congruente sunt egale și reciproc.

Teorema Intr-un cerc diametrul perpendicular pe o coarda imparte coarda și arcele corespunzatoare in parti congruente.

Teorema Intr-un cerc 2 drepte paralele determina între ele arce congruente.

Pozitiile relative ale unei drepte fata de un cerc:

-dreapta exterioara cercului (dreapta nu are nici un punct comun cu cercul)

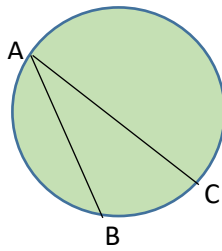
-dreapta secanta la cerc (dreapta intersecteaza cercul in 2 puncte)

-dreapta tangenta la cerc (dreapta are un singur punct comun cu cercul)

Teorema O dreapta tangenta la un cerc este perpendiculara pe raza dusa in punctul de tangenta.

Def Se numeste unghi inscris in cerc, unghiul cu varful pe cerc.

Teorema Masura unui unghi inscris in cerc este jumătate din masura arcului subtins.

$$m(\angle BAC) = \frac{m(\widehat{BC})}{2}$$

Lungimea si aria cercului

$$L_{\text{cerc}} = 2\pi R$$

$$\pi \in \mathbb{R} / \mathbb{Q}, \quad \pi \approx 3,14$$

$$A_{\text{cerc}} = \pi R^2$$

Raza cercului circumscris si raza cercului inscris in cerc

$$R = \frac{a \cdot b \cdot c}{4A} \quad \text{unde } a, b, c \text{ sunt lungimile laturilor triunghiului, iar } A \text{ este aria triunghiului}$$

$$r = \frac{A}{p} \quad \text{unde } p = \frac{a+b+c}{2} \text{ semiperimetrul triunghiului}$$

Poligoane regulate

Def Se numeste poligon regulat, poligonul cu toate laturile si toate unghiurile respectiv congruente.

Obs Exista un cerc circumscris si un cerc inscris intr-un poligon regulat.

Def Se numeste apotema unui poligon regulat distanta de la centrul cercului circumscris la una din laturi. (deci raza cercului inscris in poligonul regulat)

Triunghiul echilateral

- este poligonul regulat cu 3 laturi;
- masurile unghiurilor sunt de 60° ;

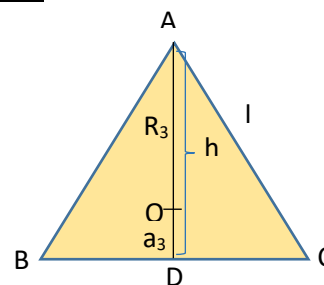
$$h = \frac{l\sqrt{3}}{2} \quad \text{inaltimea triunghiului echilateral}$$

$$a_3 = \frac{1}{3} \cdot h = \frac{l\sqrt{3}}{6} \quad \text{apotema triunghiului, sau raza cercului inscris in triunghiul echilateral}$$

$$R_3 = \frac{2}{3} \cdot h = \frac{l\sqrt{3}}{3} \quad \text{raza cercului circumscris triunghiului echilateral}$$

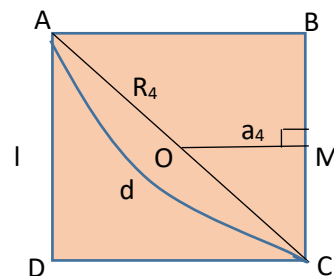
$$P = 3l \quad \text{perimetrul triunghiului echilateral}$$

$$A = \frac{l^2\sqrt{3}}{4} \quad \text{aria triunghiului echilateral}$$

Patratul

- este poligonul regulat cu 4 laturi;
  - masurile unghiurilor sunt de 90° ;
- $d = l\sqrt{2}$ diagonala patratului
- $a_4 = \frac{l}{2}$ apotema patratului, sau raza cercului inscris in patrat
- $R_4 = \frac{d}{2} = \frac{l\sqrt{2}}{2}$ raza cercului circumscris patratului
- $P = 4l$ perimetrul patratului
- $A = l^2$ aria patratului

Hexagonul regulat

- este poligonul regulat cu 6 laturi;
  - masurile unghiurilor sunt de 120° ;
  - se imparte, cu ajutorul diagonalelor mari, in 6 triunghiuri echilaterale congruente;
- $R_6 = l$ raza cercului circumscris hexagonului regulat
- $a_6 = h_{\Delta\text{echilateral}} = \frac{l\sqrt{3}}{2}$ apotema sau raza cercului inscris in hexagonul regulat
- $d_M = 2l$ diagonala mare sau diametrul cercului circumscris (AD)
- $d_m = l\sqrt{3}$ diagonala mica (BD)
- $P = 6l$ perimetrul hexagonului regulat
- $A = 6A_{\Delta\text{echilateral}} = 6 \cdot \frac{l^2\sqrt{3}}{4}$ aria hexagonului regulat

